

žarek dobrote

12/XV
december
2017

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Kje sem doma?

ETIČNA NAČELA

8 ••• Etične vrednote in načela Karitas

KARITAS V ŽUPNIJI

8 ••• Timsko delo

GRADIMO DRUŽINO

10 ••• Najine vrednote

STAREJŠI MED NAMI

10 ••• Izredni delivci svetega obhajila v službi bolnih in ostarelih

MLADA KARITAS

11 ••• YoungCaritas v Avstriji

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

12 ••• 26. dobrodelna prireditev s tombolo v Železnikih

NA OBISKU

13 ••• Škofijska karitas Murska Sobota

14 ••• Dobri pastir se dotakne ranjenega mesa

16 ••• Ubogi so prisotni v vseh družbah in kulturah

16 ••• Seminarji Karitas 2017

KOPER

18 ••• Živi pokopani

LJUBLJANA

18 ••• Izviri moje moči in duhovnosti

MARIBOR

20 ••• Prireditve v počastitev tedna Karitas

20 ••• Duhovna obnova na Ptujski gori

MURSKA SOBOTA

21 ••• Sprejeti z odprtimi rokami in srci

NOVO MESTO

22 ••• »Videti več dobrega«

22 ••• Izboljšano zdravje in pogoji za življenje revnih žensk in otrok v Ruandi

Foto: Andrej Šauperl

• FOTO NASLOVNA STRAN Tatjana Splival in ZADNJA STRAN Mojca Kepic •

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

- 2. 12. Miklavževanje za otroke PP, do 4. r. OŠ Celje ob 17h
- 6. 12. Skupina za starejše, Vrbje ob 9h
- 7. 12. Miklavževanje za PP, Celje, Sv. Duh ob 8h
- 13. 12. Predbožično srečanje sodelavcev ŽK, Sv. Jožef nad Celjem, ob 17h
- 15. 12. Kuharska delavnica – Peka bureka, Vrbje ob 8h
- 21. 12. Kateheza, Vrbje ob 18.30
- 31. 12. Silvestrska večerja z družabnim programom, Vrbje ob 18h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

- 2. 12. PNC, adventni venčki Kamnje in Vrhpolje
- 3. 12. Nedelja karitas, nabirka za karitas
- 2. 12. Miklavževanje v Domu v Il. Bistrici
- 6. 12. Umetniki za karitas, MORS Ljubljana
- 7. 12. Umetniki za karitas, galerija Ars Gorica
- 9. 12. Adventna duhovna obnova Karitas, Vipavski križ
- 11. 12. Srečanje DK Idrija Cerkno
- 12. 12. Srečanje Tolminske OK
- 12. 12. Druženje generacij, Il. Bistrica
- 14. 14. ŠGV, predavanje Alenke Rebula *Družina, prostor odnosov in ljubezni*
- 16. 12. Obisk v Domu v Izoli in bolnici Valdoltra
- 17. 12. Obisk v Domu v Kopru in Olmu
- 18. 12. Obisk v Domu v Vipavi in Ajdovščini
- 22. 12. Maša v Domu v Novi Gorici
- 24. 12. PNC, Božična zgodba v Vrhpolju
- 25. 12. Obisk v Domu v Luciji
- 26. 12. Božična maša v Domu v Il. Bistrici
- 29. 12. Obisk v Domu Danica v Gažonu

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

- 2. 12. Dobrodelna prireditev ŽK Pirniče, Dom krajanov Pirniče ob 19.30
- 2 in 3. 12. Dobrodelni srečelov ŽK Škofja Loka po vseh svetih mašah
- 3. 12. Dobrodelni koncert ŽK Križe v OŠ Križe ob 16. uri
- 19. 12. Duhovna obnova sodelavcev ŠKL

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

- 13. 1. 2018 Izobraževanje Pomoč in oskrba starejših in bolnih v domačem, v župnišču na Hajdini ob 9h
- 31. 1. 2018 Redno izobraževanje: Sožitje med generacijami, župnijski dom v Slovenj Gradcu
- 31. 1. 2018 Redno izobraževanje: Sožitje med generacijami, minoritski samostan Ptuj
- 1. 2. 2018 Redno izobraževanje: Sožitje med generacijami predavalnica NŠKM, Maribor

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

- 3. 12. Škofijski klic dobrote v Dobrovniku, ob 14h

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

- 16. 12. Adventna duhovna obnova za sodelavce Karitas in karitativnih skupin, Župnijski dom Šentjernej, ob 19h

tema meseca

KJE SEM DOMA?

Razmišljanja strokovnih delavcev v mreži Karitas kako s svojim delom vračajo ali pomagajo najti dom ljudem, ki se k njim zatečejo v svojih stiskah.

V materinskem domu veliko vlagamo v dobre odnose znotraj skupnosti

Dom je za slehernega človeka izjemnega pomena. Sama ga povezujem z domovanjem, npr. s hišo, stanovanjem, sobico ... Predvsem je zame to kraj, kjer bivam, kjer stanujem, živim svoje življenje. Dom mi v tem kontekstu pomeni streho nad glavo in kraj, kamor se vsak dan znova vračam. Hkrati je zame dom skupnost ljudi. Dom je moja družina oziroma družinski člani, s katerimi skupaj živimo in s katerimi se vsak dan znova trudimo za dobre in kvalitetne odnose, ki temeljijo na medsebojnem razumevanju, podpori, pomoči, spoštovanju, zaupanju, dogovarjanju, odpuščanju in popuščanju ... Vsak človek hrepeni po bivališču oziroma varnem zavetju, kjer je mir, toplina, človečnost.

Kot strokovna delavka v materinskem domu bi glede na naslov »Kje sem doma« spregovorila o zgodbah žensk, mater, uporabnic materinskega doma. Njihove stiske so neizmerno velike, kompleksne. Zelo trpijo, čutijo se izločene. Gre za uporabnice, matere, ki so v MD prišle brez otrok, pa jih imajo, še mladotne, ki imajo za sabo izkušnjo nasilja, ki imajo za sabo dolgotrajne obravnave in postopke na CSD, policiji, sodiščih, ki imajo izkušnjo bivanja v kriznem centru za žrtve nasilja, varni hiši, sedaj v materinskem domu ...

Glede na svoje delo z njimi in poznavanju primerov sklepam, da bi njihov odgovor na zastavljeno vprašanje, kje so doma, najverjetneje bil: NIMAM DOMA.

Kako pomagamo, vodimo, spremljamo ženske, matere in otroke v materinskem domu?

Materinski dom je veliko več kot le streha nad glavo. Ženskam in mamicam poleg nastanitve ponuja podporo pri vsakodnevem življenju. Strokovne delavke skrbimo za to, da se uporabnicam vrača dostojanstvo, samozaupanje, samozavest. Zaposleni v materinskem domu veliko vlagamo v dobre odnose znotraj skupnosti, saj se za dobre odnose znotraj vsa-

ke celice (dom, družina, služba, materinski dom ...) morajo vsi vključeni vedno znova zelo truditi, iz dneva v dan. Vzpodbujamo in krepimo matere in ženske v tem, da se med seboj razumejo, si pomagajo, se usklajujejo in prilagajajo, da odpustijo in popustijo. Le tako lahko prihaja do sprejetosti v skupnosti, v kateri trenutno bivajo, in le tako bodo lahko kvalitetno ter uspešno živele takrat, ko bodo zapustile program materinskega doma.

Poglaviti pogoj za sprejem matere oziroma ženske v materinski dom je njena stiska (socialna, eksistenčna, osebna, stanovanjska). Prav v takih okoliščinah se potem matere in ženske umaknejo v tovrstni dom. Od mamic oziroma žensk, ki prihajajo v materinski dom, pričakujemo, da pridejo k nam na podlagi lastne prostovoljne izbire, so pripravljene delati na sebi in sprejemajo program materinskega doma ter pravila življenja v njem.

V materinski dom prihajajo matere in ženske iz najrazličnejših okolij, z različnimi izkušnjami, navadami ter razvadami. S sabo prinašajo žalostne zgodbe, nepredelane travme, pogosto tudi napačna ravnanja, saj se drugih ravnanj niso imele priložnosti in možnosti naučiti. Zaposleni pristopamo v smeri sprejemanja drugačnosti, hkrati pa z jasnim usmerjanjem v ustrezna in dobra ravnanja ter s čim več podpore ženskam in materam v stiski. Živimo in delamo znotraj skupnosti, med ljudmi, in želimo si, da bi tudi oni razumeli, da je naš program namenjen vsaki materi in ženski s stisko, da je namenjen tistim, ki nujno potrebujejo nastanitev, pomoč in podporo ter da mnoge nimajo možnosti umika nikamor drugam. Vrata materinskega doma so za nekatere matere, ženske in otroke edina vrata, ki se jim ob vseh težkih preizkušnjah, težavah, žalostnih dogodkih, neustreznih življenjskih razmerah odprejo. Želim si, da jih ne bi sodili in obsojali, saj pogosto ne poznamo njihovih izkušenj in njihovih zgodb. Želim si, da bi bili vsi skupaj za vse takšne matere, ženske in otroke svetlo, toplo in prijazno zatočišče, v katerem bi lahko začutili, da se resnično trudimo ponuditi jim dom.

Vlasta Glavač,
vodja prvega pomurskega materinskega doma,
Škofijska karitas Murska Sobota

Naše situacije v Vrbju spominjajo na dom

Na vprašanje »Kje sem doma?« lahko odgovorim pragmatično: povem naslov in zaključim s to temo. Ob krajšem premisleku pa menim, da je dom – tisti prijeten, kamor se rada zatečem – tam, kjer so moji najbližji. Odnosi z njimi so tisti, ki ta dom ter občutek domačnosti gradijo in krepijo. Prepričana sem, da nisem edina, ki tako čuti. Kdo si ne bi želel priti v odnos, kjer se počuti doma? Morda sicer zveni, da tovrstno razmišljanje nima veze z našim delom v Karitas, vendar pa je pojem doma in domačnosti lahko razumljen tudi širše.

Ljudje, s katerimi se pri svojem delu srečujem, so v življenju šli že skozi mnoge težave. Brezposelnost, ki pri nekaterih traja že več let, zdravstvene, partnerske in družinske težave, stresi, travme, finančne težave ter psihične težave, odvisnost, nasilje. Predstavljajmo si, da večina ljudi ne doživlja naenkrat le ene težave,

delo, ljudje v različnih skupinah, pripravljane malice ... Vsak v timu sodelavcev ve, kaj je njegova naloga pri delu s skupino prostovoljcev programa. Ob določenih dnevih se izvaja »to in ono«, dela se na področju kuhanja, ustvarjanja, urejanja okolice, pomoči v skladišču, vrtnarjenja, urejanja notranjih prostorov, sodelovanja s partnerskimi organizacijami (npr. domom za starejše).

Vse to lahko postane suhoparno in tehnično, če ni v središču človek in naši medsebojni odnosi. Vsak človek pa potrebuje dom, kjer se prijetno počuti in dobro sobiva z drugimi.

Saraja Hribernik, Škofijska karitas Celje

Če hočeš resnično razumeti drugega človeka, moraš najprej prehoditi miljo v njegovih mokasinih. Vendar tega ne moreš narediti, če prej ne sezuješ svojih. (indijanska modrost)

Karitas vedno bolj postaja prostor, kamor ne prihajajo le ljudje z materialnimi težavami, ampak tudi tisti, ki potrebujejo spremljanje, svetovanje in opolnomočenje.

Ko človek v stiski poišče pomoč pri nas, želi biti slišan,

želi čutiti, da ni sam, želi biti razumljen. Zato moramo na njegove težave reagirati zelo previdno. Nikakor ne smemo posploševati njegovega problema, ga minimalizirati, mu jemati pomena ali tolažiti v stilu, da to ni nič takega.

Človek v stiski želi svojo težavo rešiti, zato jo deli z nami. O nastalem problemu govori in si želi, da bi ga poslušali in slišali. Ne sme se zgoditi, da bi se v vlogi poslušalca nezavedno čutili dolžne takoj iskati rešitve. Zadnja želja človeka v stiski je, da mu poslušalec takoj začne podajati različne nasvete o tem, kaj, kako in zakaj bi moral ravnati drugače, kot je. To človeka pahne v še večjo stisko, saj dobi občutek, da ni sposoben in da je naredil veliko napako, ki je ne bi smel storiti.

Zato je najbolj pomembno, da smo takrat, ko nam zaupa svojo težavo, z njim in ob njem, da ga poslušamo ter skušamo v njegovi bolečini in strahu slišati, kaj mu nastala situacija v tistem trenutku pomeni. Sočloveku prisluhniti, se vživeti vanj, mu biti v oporo je največ, kar mu lahko damo.

ampak več ... Težko si je to zamisliti. Še težje se je vživeti v posledice takih bremen. Velikokrat občutim, kako pomembno je za te osebe, da se počutijo sprejete, vredne, dobrodošle, vključene, koristne za družbo, koliko jim pomeni topla beseda, druženje z (novimi) ljudmi. Gotovo tudi naše situacije v Vrbju (v Škofijskem domu Vrbje izvajamo največ programov vključevanja socialno ranljivih skupin v prostovoljstvo) kdaj spominjajo na dom ... Malo se podružimo, vsak je zadolžen za svoje naloge, ki jih opravlja – večinoma z dobro voljo, občasno pa se kdo obrne name ali na koga drugega s kakim resnejšim problemom, osebno dilemo in potrebo po pogovoru »ena na ena«. Skupaj se tudi nasmejimo, skupaj obedujemo, med nami se pletejo prijateljstva, zaradi česar se družimo tudi v privatnem življenju. Občasno se zaradi konfliktov ustavimo in se jih trudimo rešiti s pogovorom.

Poglejmo še nekaj okoliščin, ki govorijo o sistemu, ki je v ozadju: koordiniranje skupin, organizacija prevozov, koordiniranje dela in priprava pripomočkov za

Poskušamo ga doživljati skozi njegova dejanja, občutke, čustva, misli in prepričanja. Če se odzivamo empatično, razumemo njegovo doživljanje, občutimo njegovo bolečino ali radost, vendar se ne poistovetimo z njegovim stanjem. Morda bi sami ravnali popolnoma drugače, vendar se lahko vživimo v njegovo dožemanje, videnje ali stisko ter ga sprejmemo in spoštujemo takega, kot je.

V odnosu spremljanja moramo ločiti našo odgovornost od njegove.

Naše čustvovanje, razmišljanje, pogledi in poti do rešitev so drugačni od njegovih. Včasih naredimo kaj z najboljšim namenom za drugega, vendar se on ne odzove tako, kot želimo ali kot mislimo, da bi se moral. Ne bodimo užaljeni, temveč se vprašajmo, kaj bi drugi takrat potreboval. Ne izhajajmo iz sebe in iz tistega, kar mi mislimo, da je dobro za nekoga, ter kar bi v določeni situaciji storili sami.

Skušajmo začutiti, kako bi se počutili v njegovi koži, in se vprašajmo, kaj bi mi potrebovali takrat. Kako bi se mi odzvali, če bi nam nekdo rekel ali naredil nekaj takega, kar mi nameravamo drugemu? Je to res tisto, kar bi potrebovali? Nikoli ne pozabimo, da je drugi drugačen od nas, da ima svojo zgodovino, svoje izkušnje, svoje doživljanje.

V takem trenutku je zelo pomemben občutek, da si sprejet takšen, kot si, da je ob tebi nekdo, ki te razume in te ne obsoja, ampak te posluša in ti je v oporo. S svojim razumevanjem dajemo podporo in pomoč, da lahko posameznik ob naši pomoči poišče pot za rešitev njegovega problema.

Naša naloga ni, da postanemo njegova družina, da nas zamenja za družinske člane in da se do nas obnaša kot do njih oz. da mu postanemo nadomesten družinski član. Pri tem mu moramo postaviti mejo. Vendar to ne pomeni, da za njegove stiske nismo občutljivi in da jih ne spoštujemo. Vsekakor pa ne smemo nasedati njegovim manipulacijam in njegovih stisk ponotranjiti ter jih reševati namesto njega.

Alenka Petek, Škofijska karitas Ljubljana

»Ljubi je domek, čeprav je kot bobek«

Tako pravi pregovor, ki ga me je naučila moja stara mama. Morda ji je bil blizu ravno zato, ker je že zgodaj šla za deklo na velike okoliške kmetije. Čeprav je imela dobre spomine in je stike z njimi ohranila še dolgo v življenju, je domače ognjišče, čeprav borno, vendarle nekaj povsem drugega kot hiša z bolj obloženo mizo. Dom je bil zanjo tam, kjer je bilo njeno srce, njeni bližnji, medsebojne vezi in otroški spomini. Zato si je vse do poslednjih moči prizadevala, da bi za vse nas, ki smo bili zbrani okoli nje, ustvarjala takšen dom.

Življenje danes teče drugače kot v minulih časih, pa vendar ljudje vedno znova iz domačega in poznega okolja izstopamo v nova okolja, kjer začnemo svoje nove poti.

Ko je že precejšen del življenja za njimi, ko pride osamljenost, bolezen, nemoč, se začetek ponovi. Star človek in njegovi svojci so izpostavljeni težki preizkušnji, kako v dani situaciji poiskati rešitev, ki bo sprejemljiva za vse družinske člane (za bolnega in onemoglega starega človeka, ki potrebuje pomoč druge osebe in njeno stalno spremljanje, ter za družinske člane, ki so še vpeti v delovno okolje, skrbijo za bolne-

ga partnerja ali so sami bolni, morda živijo v tujini ... ali pa jim arhitektura v bivalnem okolju preprečuje oskrbo v domačem okolju).

Te preizkušnje močno pretresajo življenje družinske skupnosti. Občutki slabe vesti svojcev, ki ne morejo ustrezno poskrbeti za starega človeka v domačem okolju, strah pred zapuščenostjo in nezaupanje starih ljudi do novega okolja, predsodki, negotovost vdirajo v njihov doživljajski svet. Najtežje se s prehodom v domsko življenje soočajo tisti starostniki in njihovi svojci, ki so jih nenadne spremembe v zdravstvenem stanju primorale k takšni odločitvi. Nekoliko lažje je, kadar se ljudje odločijo svobodno in pridejo, ko so še toliko pri močeh, da se vključujejo v razne aktivnosti, ki jih ponuja domska skupnost.

Domovi za stare ljudi so v današnjem času precej spremenili svojo podobo in načine dela, še vedno pa se jih držijo številne negativne nalepke. Zaposleni v domovih se trudimo, da v domsko skupnost vnašamo nove koncepte dela in organiziramo številne ak-

6 tivnosti, ki to skupnost poživljajo in bogatijo. Dom za starostnike ni le prostor za ležanje, pač pa okolje, kjer lahko dostojno bivajo in po svojih zmožnostih doživijo lepe trenutke, morda kaj takega, česar že dolgo ali pa sploh nikoli niso. Mnogi povedo, da čas, preživet v domu, sodi tudi med lepe trenutke njihovega življenja. Sodelavci Doma sv. Lenarta se močno zavedamo, da je lahko odhod starostnika v novo in neznano okolje zanj in za njegove svojce posebna prelomnica in tudi stresen dogodek. Za dobro počutje stanovalcev, ki bivajo pri nas, je zato pomembno dobro sodelovanje in pogovori s svojci ter njihovo aktivno vključevanje v domsko skupnost.

V Domu sv. Lenarta se trudimo, da bi se stanovalci počutili podobno kot v domačem okolju, da bi naš dom bil odsev »domačega ognjišča«. Veliko pozornosti namenimo pripravam na prihajajoče praznike in jih praznujemo, organiziramo kulturne prireditve in nastope, ki so jih ljudje bili navajeni obiskovati v domačem kraju, načrtujemo in izvajamo rekreativne dejavnosti, preprečujemo osamljenost ter ustvarjamo številne priložnosti za druženje in pogovor. K sodelovanju vabimo različna društva s širšega lokalnega področja, da s seboj prinesejo utrip domačih krajev, na obisk, zlasti v predprazničnem času, prihajajo prostovoljci raznih društev, duhovniki, župani ... Veseli smo vseh prostovoljcev, ki podarjajo svoj čas. Zelo smo povezani s sosedi – vrtcem in varstveno-delovnim centrom, saj si prizadevamo tudi za medgeneracijsko sožitje.

Vitalnega pomena za ustvarjanje »doma« so čuteči medčloveški odnosi, s katerimi zaposleni vstopamo v interakcije s stanovalci in njihovimi svojci ter med seboj, veliko potrpežljivosti, spoštljivosti in razumevanja, pa tudi strokovnega znanja in izkušenj. Zavedamo se, da star človek ne potrebuje le postelje, hrane, zdravil, pač pa mora zadovoljiti tudi svoje potrebe po vključenosti, druženju, samostojnosti, potrebuje občutek koristnosti – da še lahko naredi kaj za skupnost, v kateri živi, potrebuje kulturne dobrine, aktivno preživljanje prostega časa ...

Vedno znova rada poudarjam, da v domu lahko zaposleni za starega človeka opravimo skoraj vse, ne moremo pa nadomestiti dobrih medčloveških družinskih odnosov, s čimer star človek ostaja povezan s svojo družinsko skupnostjo, iz katere je prišel. Pomembno je, da družinske vezi po vselitvi v dom ostanejo žive in močne, da jih stanovalci in svojci negujejo vse do konca. Mi pa se trudimo biti dobri spremljevalci na tej poti.

Čeprav je v marsičem skromen kot bobek, se trudimo, da je v Domu sv. Lenarta toplina in srce, razumevanje in spoštovanje.

Polona Šporin,

Nadškofijska karitas Maribor in Dom sv. Lenarta

Izkazati spoštljiv, razumevajoč – ljubeč odnos do ljudi v stiski

Pri spremljanju družin, predvsem pa staršev, ki se obrnejo po pomoč na Karitas, opažam troje bolj izstopajočih skupin, in sicer:

- Stiske pretirano odgovornih staršev so pogosto povezane z skrbjo, da njihovi otroci ne bi bili prikrajšani za kakršne koli dobrine. Svoje stiske se trudijo skrivati in odrečejo se vsem svojim potrebam v želji, da otroci ne bi čutili prikrajšanosti. Npr. mama je dala prednost plačilu interneta pred plačilom elektrike. Velikokrat se pretirana skrb za otrokove dobrine izkaže kot kompenzacija za čutenja, ki jih starši nosijo v sebi (strahove, skrbi, slabo mnenje o sebi ipd.). Mama, ki jo je zapustil soprog, v sebi ne želi, da bi otrok obiskoval očeta, saj se pri tem sooča z občutki, da jo zapušča tudi otrok. Poskuša mu ugoditi v vsem, le da ne bi imel razloga oditi k očetu.
- Starši, ki so odgovorni, dovolj dobro starševstvo pa prepoznavajo v skrbi, da imajo otroci najnujnejše, zmorejo svojim otrokom ob finančnih stiskah brez težkih občutkov krivde odreči manj nujne stvari. Otrokom zmorejo na primeren način razložiti, zakaj česa ne bodo dobili (npr. ne zato, ker niso dovolj dobri, temveč morajo najprej privarčevati denar). V vzgojo zmorejo vključevati tudi nematerialne vrednote (čas, igro z njimi, pogovor ipd.).
- Včasih pa so starši v sebi tako ranjeni, da v družini ne zmorejo vzpostaviti funkcionalnih odnosov in so vloge med njimi in otroki zamenjane. Npr. otroci postanejo tisti, ki morajo poskrbeti za čustveno varnost staršev in prevzamejo skrbniško vlogo do njih. Npr. otrok svoj počitniški zaslužek nameni za nakup hrane in plačilo položnic, starš pa npr. svoj denar porabi za alkohol.

Nuditi varnost, toplino in razumevanje je zagotovo najlažje v primeru odgovornih staršev, veliko težje pa v družinah, ki to najbolj potrebujejo – tistih, ki so najbolj ranjeni in svojo stisko izražajo tudi na manj primeren način (npr. želijo vzeti pomoč s šolskimi potrebščinami na zalogo, v pretiranih količinah, so celo nehvaležni in izjemno zahtevni do drugih). Še posebno pri družinah, kjer vladajo disfunkcionalni odnosi in morebiti celo zlorabe, potrebujejo oporo predvsem otroci, saj včasih starši preprosto niso zmožni preseči svojih vzorcev. Tu običajno vstopamo v mrežno sodelovanje tudi z drugimi ustanovami (npr. Škofijska karitas vključuje otroke v programe letovanj, šolske svetovalne službe skrbijo za podporo otroka v šoli, otrok je deležen tudi pomoči psihologinje ...).

Tudi pri družinah srečujemo tiste, ki so zahtevni, nehvaležni, nerazumevajoči, konfliktni ..., včasih celo v imenu prizadevanja za dobro svojih otrok. Poslan-

stvo sodelavcev Karitas ni v tem, da jih razvrščamo v lestvico težavnih uporabnikov glede na slabe lastnosti, ki jih premorejo. Hkrati pa seveda to ne pomeni, da moramo odobravati njihove načine ravnanj ali celo pristati na nesprejemljiva obnašanja. Celo nasprotno – odgovorni smo, da postavimo jasna merila. Ob vsem tem pa se mi zdi izjemno pomembno izkoristiti čas in odnos, ko smo v stisku z uporabniki. To je pravzaprav edina priložnost, ko jim lahko izkažemo spoštovanje in razumevanje.

Tisti, ki vstopamo v odnose z ranjenimi ljudmi (ki hkrati tudi v nas prebudijo katero od ran), nismo vedno zmožni delovati umirjeno in z razumevanjem, zato je pomembno, da se takšnih šibkosti zavemo. Naj bodo tudi pogovori s sodelavci Karitas prostor, kjer si lahko podelimo tovrstne izkušnje. In še: uporabniki, ki so v sebi zelo ranjeni, velikokrat obstanejo, ko jim rečem, da bomo molili zanje. Kot da bi se v njih nekaj prebudilo, se jih dotaknilo. Vedno znova ugotavljam, da se jih dotika Bog, in to na različne načine. Tudi preko nas, če le zmoremo tem ljudem izkazati spoštljiv, razumevajoč in ljubeč odnos.

Andreja Kastelic, Škofijska karitas Novo mesto

Dodana vrednost Karitas

Sodelavci župnijskih Karitas se navadno srečujemo na ravni dekanijskih oz. območnih Karitas. Tako mesec za mesecem, leto za letom skupaj načrtujemo, se učimo in si pomagamo. Vsaka ŽK ima svoje talente, ki jih brez predsodkov udeležimo tudi v sosednjih župnijah, dekaniji, škofiji. Pri Karitas vipavske dekanije smo si 'izmislili' knjigo o dobrodelnosti, v katero mesec za mesecem, leto za letom sodelavci ŽK zapisujemo svoje misli in spodbude, ki so se nam zdele najboljše. Tako smo ta mesec udeleženci seminarja SK na Mirenskem Gradu med seboj podelili, kar nas je nagovorilo. Očitno je letošnji seminar najbolj nagovoril sodelavko Mojco Ferjančič iz ŽK Budanje, ki je v knjigo o dobrodelnosti zapisala:

»Na seminarju z naslovom 'Kje sem doma?' na Mirenskem Gradu me je navdušilo uvodno predavanje Verene Perko z istim naslovom kot celoten seminar. Ob tem sem pomislila na naše stare mame, slovenske kmetice. Ta beseda 'kmetica' ni uporabljena kot žaljivka, kar danes lahko slišimo iz ust naše mladine, temveč je tokrat izrečena z velikim spoštovanjem. Ko jo izrečem, si pred oči ustvarim lik te žene in jo prav lahko primerjam z veliko dobrotnico, sveto materjo Terezijo. Slovenske kmetice so bile pridne pri delu, vedno v skrbeh, da se ne bi podrl kak vogal hiše, da se otroci ne bi spridili.

'Na njivi je bila kmetica globoko sklonjena nad klasje, njeni prsti so hiteli rahljati zemljo, oči so skrb-

no poiskale vsak plevel, da ga otečeni prsti izrijejo. Ob njivi se je igrala kopica otrok. Ko se je ozrla po njih, se je sključila še globlje, pokleknila je na njivo, prosila jo je: Bodi pravična, ljuba zemlja! Obrodi mi! Poglej jih konec njive! Vsi čakajo nate!

Ljubezen kmetice, matere, je rodila ljubezen do grude. Ljubezen je žarela v sadikah, sadike so rodile. In žena je ob mraku lahko legla k počitku. V utrujene ude in v njeno srce je legel mir, tisti pravi mir, ker je bilo njeno delo pošteno, bila je pravična, imela je sočutje do trpečih okrog sebe, imela je spoštljiv odnos do narave. V njen kratek utrip srca je bilo stisnjeno vse: mati, domovina, Bog.'

V mojem srcu se je rodila nova misel, nova želja:

- *da bi mi bilo dano dobiti iz srca te kmetice njeno vročo ljubezen. Posejala bi jo med naš mladi rod.*
- *da bi mi bilo dano dobiti njeno pridnost. Posejala bi jo med naš mladi rod.*
- *da bi mi bilo dano dobiti iz srca te kmetice njeno vročo molitev. Posejala bi jo med naš mladi rod.»*

Kdor ima ljubezen v svojem srcu, ima vedno nekaj, kar lahko da. Tudi če ubogim v naši okolici finančno ne moremo veliko pomagati, jim lahko z ljubeznijo pomagamo priti na pot.

Če bi naše državljanke uspeli ozavestiti, da delo ni sramota, ampak je postelja, na kateri spimo, je kruh, ki ga jemo, potem na zemlji ne bi bilo toliko »modernih boleznih«, apatij, nesmislov in krivic. Slovencem je treba povrniti njihove kreposti: poštenost, pravičnost, sočutnost ter spoštljiv odnos do narave.

Na koncu samo še v molitvi izročimo naše delo Bogu, in rodilo bo sad!

Jožica Ličen, Škofijska karitas Koper •

etična načela

ETIČNE VREDNOTE IN NAČELA V KARITAS

Saša Eržen

Vodstvo Slovenske karitas se je že v prvih letih delovanja zavedalo, kako pomembno je, da oblikujejo Etična načela Karitas, ki bodo zavezovala vse sodelavce Karitas k etični držbi. Tako so že do leta 1994 v duhu poslanstva zapisali 10 etičnih načel, ki so nas spremljala skoraj četrto stoletje. Karitas v Sloveniji se je nato razvijala, dodajali smo nove smernice in vrednote. Leta 2014 smo se vključili v sprejemanje Standardov upravljanja Caritas Internationalis, ki nas še posebej zavezujejo, da sprejmemo vsaj nekaj minimalnih standardov kot del mreže Karitas. Ker so bile smernice Caritas Internationalis za Etične vrednote in načela širše in so vključevale še dodatne vsebine, smo se odločili, da posodobimo naša dosedanja Etična načela.

Posodobitev Etičnih načel smo na Slovenski karitas pričeli v letu 2016 v okviru ožje Delovne skupine za etiko v sestavi Jože Kern, Cveto Uršič, Imre Jerebic, Jana Lampe in Saša Eržen ter v letu 2017 nadaljevali v razširjeni delovni skupini v sestavi dr. Roman Globokar, Jože Kern, Darko Bračun, Rok Metličar, Alojzij Štefan, Imre Jerebic in Saša Eržen. Pri posodobitvi je aktivno sodeloval tudi Strokovni svet in Svet SK ter številni sodelavci Karitas, ki jih nismo imenovali, vendar se jim zahvaljujemo za njihove prispevke.

Osnovnim prvotnim etičnim načelom smo dodali ali spremenili le najnujnejše, kar je treba poudariti v današnjem času. Posebej smo izpostavili krščanske vrednote. Dodali smo varovanje človeškega življenja in skrb za družino, povezovanje in partnerstvo, skrb za okolje ter upravljanje in odgovornost.

Posameznim vrednotam in načelom se bomo posvetili in jih podrobneje predstavili v naslednjih Žarkih dobrote. Prenovljene vrednote in načela so bila tudi že uporabljena in tako »testirana« na delavnicah na letošnjih seminarjih Karitas.

Naj nam bodo Etične vrednote in načela v Karitas vodilo v našem vsakdanjem življenju in pri našem delu, naj nas spomnijo na to, kdo sodelavci Karitas smo, kaj hočemo in kaj ter kako naj bi delali in ravnali. Naj nam bodo v oporo pri naših vsakodnevnih odločitvah in dilemah.

Prenovljene Etične vrednote in načela v Karitas so priložene Žarku dobrote, tako da jih lahko uporabite, pripravili pa smo jih tudi v še večjem in tršem formatu (32 x 68 cm), ki bo dostopen na škofijskih in Slovenski karitas. •

Karitas v župniji

TIMSKO DELO

Iz priročnika za razvoj župnijskih Karitas: Ljubi svojega bližnjega, pripravili člani nacionalne koordinacijske skupine za sodelovanje Karitas v jugovzhodni Evropi

Če bi na zemljo prišlo bitje z drugega planeta, da bi preučilo prebivalstvo, bi v svojem poročilu napisalo, da ljudje skoraj vse počnejo v skupinah: odraščajo v skupinah, se v skupinah učijo, igrajo, živijo in delajo. Tudi delo v skupnosti, župniji je delo skupine, timsko delo, kjer poznavanje osnovnih pravil članom pomaga aktivneje sodelovati in lažje dosežati cilje.

Tim

Tim sestavlja skupina ljudi, ki skupaj delajo, da bi dosegli skupni cilj. Uspešen tim je sestavljen tako, da vsakemu od članov omogoča, da v skupini kar najbolje sodeluje. Uspešna ekipa razvija načine deljenja vlog in vodstva, si deli zasluge za uspehe in prenaša pozornost s posameznikov na več članov skupine. Prav tako ima tak tim določene namene in konkretne cilje, ki jih skupaj dosegajo.

Uspešne skupine vodijo sestanke odprtega tipa in razvijejo načine, kako reševati probleme, ki gredo dlje od debatiranja, odločanja in delegiranja, kaj naj kdo naredi. One delajo skupaj. Če je treba, posamezniki iz skupine žrtvujejo svoje delo za pomoč drugim članom skupine. Uspešnost skupine ni odvisna od tega, kako uspešen je nekdo v prepričevanju drugih, ampak od tega, kar doseže skupina kot celota. Nagrade, ki temeljijo na prizadevanju celotne skupine, poudarjajo, kako pomembna je skupna odgovornost.

Uspešnost ekipe – 5 dejavnikov, na katere moramo biti pozorni

1. Vpliv okolja – vpliv organizacije in zunanje okolja na uspešnost ekipe

Organizacija kroji okvire za delo skupine.

- Pogodbe, postopki in sistemi znotraj organizacije lahko tako podprejo kot zanemarijo uspešnost skupine. Izvrsten primer je vpliv sistema nagrajevanja, ki ga organizacija uvede za skupine – organizacije namreč ponavadi nagrajujejo posameznike.
- Zaupanje – vera v odkritost, sposobnost, zvestobo in odprtost za predloge drugih članov skupine.
- Norme so standardi obnašanja, ki jih pri svojem delu skupina upošteva. Kažejo, kaj bi skupina lahko in česa v določenih situacijah ne bi zmogla – so pravila, npr.: »odprto kažemo svoja čustva in ljudi ne vlačimo po zobeh«, »med diskusijo nimamo pravice zavračati idej drugih članov«, »v primerih ...

se skupina soglasno odloči«, »bodi to, kar si, četudi si izžvižgan, dokler to ne prizadene skupine« ...

- Odločanje – na to najbolj vpliva čas. Z varčevanjem časa izgubljam kvaliteto odločitev, pri katerih je za kreativnost vedno treba doseči dogovor.
- Znaki, na katere je treba biti pozoren: skupina je fizično razdeljena, nima dovolj virov za opravljanje dela, posamezniki znotraj skupine niso opaženi.

2. Cilji – kaj si skupina želi doseči

Skupina obstaja, ko imajo vsi njeni člani odgovornost za dosego skupnega cilja. Najbolj uspešna je, ko so vsi sodelovali pri načrtovanju in preverbi ciljev. Za motivacijo skupine so nujno potrebni dosegljivi cilji. Uspešna skupina upošteva naslednje smernice:

- stopnja, koliko so cilji jasni, razumljivi in posredovani vsem članom
- delež lastništva skupinskih ciljev (koliko jih vzamejo za svoje)
- stopnja definiranosti, preverljivosti in doseganja ciljev
- stopnja, koliko so cilji skupni in si jih delimo
- stopnja nesoglasja glede ciljev
- Znaki, na katere je treba biti pozoren: cilji so nejasni ali slabo posredovani, vsak dela po svoje in ni sodelovanja pri načrtovanju.

3. Vloge – kdo v skupini kaj počne

- Ali vsi člani razumejo, kaj je njihova naloga ali kaj naloge drugih? Vedo, kakšna je njihova odgovornost in kje so meje pristojnosti? Nove skupine naj vlogo definirajo. Ko se skupina razvija, posamezniki gradijo določena pričakovanja in domneve, ki so redko izražene. O teh se je treba pogovoriti in dogovoriti.
- Konflikt se lahko pojavi kot posledica različnih pričakovanj med člani skupine. Prekrivajoče se vloge lahko ustvarijo konflikte, še posebej, ko sta na eno nalogo dodeljena dva člana.
- Znaki, na katere je treba biti pozoren: odgovornost ni jasno definirana, obstaja »vakuum moči«, člani delujejo neodvisno in se izmikajo odgovornosti.

4. Proces dela – kako člani med seboj komunicirajo

- Ko člani skupine enkrat vedo, kaj je njihova naloga in kdo mora kaj storiti, morajo še določiti, kako bodo na tem delali skupaj. Nekaj vprašanj:
- Odločanje. Kako bo vsak član skupine sodeloval pri odločanju?
- Komunikacija je krvni obtok skupine. Nosi ideje, odločitve in rešuje konflikte. Kaj naj si skupina sporoča, komu, kako, kdaj, kako pogosto?
- Sestanki. Kaj skuša doseči skupina, o čem se bo govorilo, kdo je odgovoren za temo, kako bo sestanek voden, kdo naj pride?
- Vodstveni stil. Vodja mora s skupino najti najboljšo rešitev situacije, sprejemati mora odzive.
- Znaki, na katere je treba biti pozoren: sestanki so neproduktivni in neobiskani, odločata en ali dva

človeka, akcije so izpeljane brez načrtovanja in obvestila.

5. Odnosi – kvaliteta interakcije med člani

Ko člani skupine skupaj delajo, mnogokrat zamenjajo medosebne odnose. Člani potrebujejo tudi čas in način za reševanje osebnih problemov, kar zagotavlja uspešno nadaljnje delo. Uspešne ekipe težave rešujejo odkrito in odprto. Zaradi razlik v vrednotah, osebnih lastnostih ali načina vodenja pride včasih do trenj. Voditelji morajo prevzeti aktivno vlogo mirovnih posrednikov. Več energije kot gre za negativne odnose, obnašanja ali čustva, manj je ostane za uspešno opravljanje naloge.

- Znaki, na katere moramo biti pozorni: osebni konflikti, tekmovalni in nastopaški posamezniki.

Razvoj skupine je proces, ki želi izboljšati delo skupine na vseh 5 področjih hierarhije ekip. Po preverbi uspešnosti vaše skupine na teh področjih je vaša naloga, da kot voditelj razberete, kam se mora vaša skupina usmeriti.

Metode sprejemanja odločitev

»Najboljša odločitev« je opisana kot odločitev, ki:

1. ni zrasla na enem »zelniku«,
2. je najboljša rešitev za težavo,
3. je odločitev, ki jo nepristransko predlaga večina članov skupine,
4. odgovarja na cilj, ki ga skupina želi doseči.

Odločitev vodstva, brez skupinske diskusije

- preproste, rutinske, administrativne odločitve; malo časa za sprejemanje odločitev, prednost skupine za izpeljavo je nizka

Odločitev strokovnjaka

- rezultat je močno odvisen od posameznikove stroje, potrebujemo le izvedenca, udeležba skupine ni potrebna

Odločitev na podlagi nekaj mnenj članov skupine

- čas za sprejemanje odločitev je omejen, potrebujemo celotno skupino, vendar ni treba dolgo premišljevati; predanost skupini ni nujno potrebna

Odločitev vodstva po opravljeni diskusiji

- čas, ki nam je na razpolago, zagotavlja interakcijo, ne pa dosege soglasja, določitev je prepuščena avtoriteti; predanost je nizka

Odločitev glede na večinsko glasovanje

- časovni okvir zahteva hitro odločitev, s pomočjo glasovanja; zavzetost za izpeljavo je visoka

Odločitev s pomočjo konsenza

- razpoložljivi čas dopušča dosego konsenza, skupina je za dosego konsenza usposobljena, zahtevnost za dosego cilja je visoka; ta metoda ima dolgoročne rezultate na sprejemanje odločitev v skupini •

gradimo družino

NAJINE VREDNOTE

Nada in Silvo Marinčič

Ravno zaradi skupnih vrednot sva se pravzaprav srečala, skupaj hodila, se poročila in s skupnimi vrednotami živiva v zakonu že 23 let. Vrednote, ki sva jih pridobila v svojih primarnih družinah, sva prinesla v najin zakon, tu jih živiva in prenašava na sinova.

Vrednoti, biti sočuten in biti pripravljen pomagati, sta naju pripeljali v Želimplje, kjer je bilo srečanje bolnikov in invalidov. Sledili sta dve leti medsebojnega spoznavanja, srečevanja, pogovorov in načrtovanja.

S poroko sva povabila Jezusa v najino domovanje in svečka, ki vedno sveti v Bogkovem kotu, v dnevni sobi, naju spominja in opominja, da na to nikoli ne pozabiva.

Pri poroki sva si namreč obljubila brezpogojno ljubezen do konca. Prepričana sva, da v resnici to ne bi bilo mogoče, če sveti zakon ne bi bil tudi zakrament. Na tem temelji tudi najin odnos. Z leti, ki jih preživljava skupaj, čedalje bolj spoznavava, kako je to pomembno.

Ob ljubezni in veri je tu še upanje. Upanje v srečno večnost, pa tudi še prej, v vedno nove možnosti, kako lahko sama pri sebi in v najinem odnosu še kaj popraviva, dogradiva, spremeniva ter morda izboljšava. Ta zavest naju veseli, čeprav gre morda za majhne korake.

Branje Svetega pisma naju je povezovalo že v času skupne hoje, saj sva se ob koncu dolgega večernega pogovarjanja po telefonu večkrat dogovorila za branje določenega odlomka.

Že nekaj časa pa z veseljem skupaj prebirava bogoslužni in molitveni mesečnik Magnifikat, ki naju s svojo bogato duhovno vsebino vabi k jutranji ter večerni molitvi.

Najin zakon se nama zdi preveč dragocen, da bi ga prepuščala v nemar, zato sva že od vsega začetka delovanja zakonske skupine na Škofljici njena redna člana. V dvajsetih letih se je zvrstilo kar nekaj parov, vsi pa vedno znova čutimo bogastvo in lepoto naših srečevanj.

Hiter tempo življenja in popolnoma različen delovni urnik naju vsako leto kar vabi na duhovni vikend za zakonce, največkrat v Stično, ki nama je najbližje. Da se umiriva, si privoščiva odklop, se posvetiva drug drugemu in se ponovno zblížava, če naju hiteči čas trga narazen.

Seveda ni dovolj, da starša otrokoma samo govoriva o vrednotah, vsekakor jih morava živeti. Z njune strani sva namreč zelo opazovana. Nedavno nama je

najin starejši dejal: »Kako sta vidva lahko srečna, ker imata podobne vrednote!«

Vseskozi sva vključena v dejavnosti župnije, skupaj sva v zakonski in biblični skupini.

Včasih v šali praviva: »Če se že doma ves dan nisva videla, sva pa vsaj tu skupaj.«

V naši župniji je veliko skupin in tekom let sva se pridružila še pevskemu zboru (Silvo), bralcem beril ter Karitas (Nada).

Bogu in drug drugemu sva hvaležna za obilico vsega dobrega, česar sva bila doslej deležna na najini skupni poti, in se za to zahvaljujeva ter ob tem prosiva Božjega blagoslova za našo domovino, našo župnijo, najino družino ter vse bližnje. •

starejši med nami

IZREDNI DELIVCI SVETEGA OBHAJILA V SLUŽBI BOLNIH IN OSTARELIH

p. Nikolaj Aracki Rosenfeld, cistercijan

Jezus je človeku blizu na mnoge načine, posebej ko le-ta doživlja krhkost svojega življenja. Če pozorno beremo evangelije, se zdi, da je Jezus najprej vznemirjen in pretresen ter da se ga globoko dotika srečanje z boleznijo in smrtjo. Je Gospod in učitelj, a obdan z bolnimi in šibkimi. Opazujmo ga v evangeliju po Marku pri srečanju z gobavcem (Mr 1,40-45) ali v evangeliju po Luku v Naimu (Lk 7,11-17) ali v evangeliju po Janezu v Betaniji pri mrtvem Lazarju (Jn 11,1-44) ... V Jezusovem občestvu je posebno mesto in skrb za bolnike: krvotočna žena (Mr 5,21-35) ali slepi v Jerihi (Mr 10,46-52).

Služba izrednega delivca svetega obhajila bolnim in ostarelim je oprijemljiva skrb Jezusa, ki skupnost vernikov poziva, da omogoča bolnim bratom in sestram živo srečanje z njegovo navzočnostjo. Bolnim je namreč evharistija v veliko pomoč. S svojo zakramentalno navzočnostjo jih Gospod spodbuja, da darujejo trpljenje v svoji bolezni, da trpljenje prenašajo s potrpežljivostjo in upanjem ter tako »dopolnjujejo« trpljenje Kristusa, kakor uči apostol Pavel (prim. 1 Kol 1,24). Verniki, četudi prejmejo sveto obhajilo izven svete maše, na skrivnosten način sodelujejo pri velikonočni mizi in so tesno združeni z darovanjem Kristusove daritve na križu.

Jezus ozdravlja in vrača življenje mnogim v njegovem času, kot znamenje novega reda, ki ga je sam prinesel. Z ozdravljanjem bolnikov po svojih delih oznanja navzočnost Božjega kraljestva in začetek časov dokončnega odrešenja. Jezus išče oznanjevalce evan-

gelija, ki blagovesti ne oznanjajo zgolj z besedami, ampak predvsem s svojim življenjem, ki ga je Božja navzočnost spremenila, zato zaupa svojim učencem, da nadaljujejo njegovo delo, k čemur na poseben način sodi ozdravljanje in skrb za bolne. Kristusovo poslanstvo tako postane izkušnja apostolske Cerkve (prim. Mt 10,1-8; Mr 6,13 in Mr 16,17-18).

Dragoceno pričevanje o prinašanju posvečenih darov tistim, ki se nedeljskega bogoslužja niso mogli udeležiti (predvsem bolnikom in tudi zapornikom), nam je zapustil že pisec sveti Justin v drugem stoletju po Kristusu. Po opisu dogodkov Jezusove zadnje večerje in torej postavitve svete evharistije Justin dodaja, da *»se odtlej, ko se je to zgodilo, tega vedno skupaj spominjamo. Tisti, ki kaj imamo, podpiramo reveže in smo vedno povezani. Na dan, imenovan dan Sonca, se na istem kraju zberejo vsi, ki prebivajo po mestih ali na deželi; berejo se spomini apostolov ali spisi prerokov, kolikor dopušča čas. Ko bralec preneha, predstojnik z nagovorom opominja in spodbuja vse, ki smo navzoči, naj posnemamo te čudovite reči. Nato vsi hkrati vstanemo in molimo. Ko nehamo moliti, prinese, kakor sem prej povedal, kruh, vino in vodo. Predstojnik moli in se zahvaljuje, kolikor more, in ljudstvo mu pritrdi: 'Amen.' Nato se z zahvalo posvečene stvari razdelijo in vsak prejme delež; tistim pa, ki niso prisotni, se pošlje po diakonih«* (sv. Justin, Apologija 67,3-5).

Če so torej v prvih krščanskih stoletjih delivci svetega obhajila bili predvsem duhovniki in diakoni, je danes služba izrednega delivca obhajila lahko po presoji škofa ali pa domačega župnika zaupana duhovnikovim laičnim sodelavcem v župniji. Kdor opravlja to zaupano mu službo, se še bolj posveča poglobljeni katehezi o evharistiji (zlasti v zvezi z evharističnim obhajilom in evharističnim postom) ter oblikuje svojo lastno notranjo razpoložljivost za vreden in rodoviten prejem Gospodovega telesa. Izredni delivec obhajila redno sodeluje pri nedeljski sveti maši, od katere odnese sveto evharistijo bolnim, ko je sveta maša končana. Sveta zahvalna evharistična daritev je temelj njegovega duhovnega oblikovanja. Dobro je seznanjen z obredom obhajanja ter z načeli in pravili, ki ga spremljajo. Tesno sodeluje z duhovniki, posebej v zvezi z morebitnimi izzivi, s katerimi se srečuje. Tudi vzdržuje konstanten in dober odnos s cerkvenim občestvom, katerega pomemben del je.

Za prinašanje svetega obhajila bolnim je primeren predvsem nedelja. Veselo obhajanje evharistije napravlja nedeljo za Gospodov dan in za dan našega odrešenja po Kristusu – za našo tedensko veliko noč. Kakor brez Cerkve ni evharistije, tako brez evharistije ni Cerkve; saj evharistija prihaja iz delovanja Cerkve, Cerkev pa dobiva svoj obstoj in svoje življenje iz evha-

ristije. Cerkev raste iz evharistije in Cerkev obstaja zato, ker obstaja evharistija. Služba izrednega delivca evharistije omogoča, da imajo bolni in ostareli, tudi če niso v neposredni smrtni nevarnosti, pogosto in predvsem ob nedeljah priložnost, da so živi del Cerkve, ki iz evharistije neprestano živi in raste.

Služba izrednega delivca obhajila je torej dragocena priložnost obiskovanja bolnih v korist njim, ki ne morejo sodelovati pri praznovanju skupnosti pri nedeljskem evharističnem praznovanju, tako da jim prineseni sveti dar in tolažba Jezusa omogočata, da se lahko počutijo združeni v isti skupnosti in da jih podpira ljubezen njihovih bratov in sester. Kajti kot je zapisal papež Frančišek v encikliki Veselje evangelija: *»vsi smo bili ustvarjeni za to, kar nam podarja evangelij: za prijateljstvo z Jezusom in za bratsko ljubezen«*. •

mlada karitas

YOUNGCARITAS V AVSTRIJI

Luka Oven

YoungCaritas Avstrija (t. i. Mlada Karitas) je platforma za mlade, ki jo je leta 1999 ustanovila avstrijska nacionalna Karitas, ki koordinira aktivnosti in ima svoje enote tudi v škofijskih Karitas v Avstriji. V sklopu youngCaritas lahko otroci, mladostniki in mlajši odrasli na območju celotne Avstrije izbirajo med široko paleto možnosti socialnega vključevanja, kjer lahko pomagajo drugim ter se pri tem dobro počutijo. Preko vključevanja v aktivnosti, kot so zbiranje materialne pomoči, recikliranje odpadkov, kreativne delavnice, ples, pogovorne delavne, ter s širjenjem zagovorniških sporočil preko socialnih omrežij (t. i. smart mobs) lahko pomagajo izboljšati situacijo ljudi v stiski. Poleg tega usposobljeni prostovoljci youngCaritas na podlagi pripravljenih gradiv izvajajo tematske delavnice za učence in dijake osnovnih in srednjih šol, ob čemer jim želijo približati teme, kot so revščina, lakota ali kulturne raznolikosti. Vse možnosti za delavnice in tudi gradiva so učiteljem dostopne na spletni strani youngCaritas.

»Ne želim ignorirati diskriminacije ali socialne izključenosti. Zato sem se odločil za sodelovanje na delavnicah na temo boja proti rasizmu, ki jih organizira youngCaritas,« je dejal Filiz iz Vorarlberga. V letu 2016 je bilo od Vorarlberga do Dunaja okoli 90.000 ot-

young CARITAS

rok in najstnikov, takšnih kot 17-letni Filiz, vključenih v delavnice na to temo. Za izvedbo teh delavnic je youngCaritas usposobila 8.000 multiplikatorjev kot učitelje, mladinske delavce in voditelje, ki so za mlade v šolah izvajali te delavnice. Na podlagi izvedbe različnih tematskih delavnic, kot je prej omenjena, youngCaritas vsako leto organizira poseben solidarnostni tek po šolah po vsej Avstriji (t. i. LaufWunder), ki se ga je lani udeležilo 25.000 učencev. Preko teka želijo z zbranimi sredstvi izboljšati položaj ogroženih otrok in mladostnikov. Na letni ravni organizirajo še druge večje in manjše dogodke, projekte in akcije, ki vabijo mlade k sodelovanju. Lani je bilo 700 različnih dogodkov.

Mladi, ki želijo sodelovati v aktivnostih, se lahko prijavijo na listo prostovoljcev (t. i. actionPool) in prejema obvestila za sodelovanje pri različnih aktivnostih. T. i. ActionFactory pa otrokom in mladostnikom ponuja fizični prostor, da skupaj razmišljajo in udeležajo svoje družbene ideje. Otroci in mladostniki lahko

sodelujejo tudi pri projektih po Evropi in se aktivno vključijo v pomoč ljudem v stiski.

V letu 2016 je vsak dvanajsti študent v Avstriji uporabil platformo youngCaritas in nekaj naredil za ljudi v stiski. »Vsi ti mladi *pravijo*, da želijo s pomočjo youngCaritas nekaj narediti za ljudi v stiski in za socialno pravičnost, se ob tem zabavajo in so zelo motivirani ter ne kažejo nobenega znaka pogosto citirane generacije egoistov,« je o delu mladih v Caritas povedal predsednik Caritas Austria, Michael Landau, ki se veseli tega uspeha youngCaritas. •

Ljubezen je iznajdljiva

26. DOBRODELNA PRIREDITEV S TOMBOLO V ŽELEZNIKIH

Mirjam Tolar

Na zahvalno nedeljo, 5. 11. 2017, so župnije Selške doline pod okriljem Župnijske karitas Železniki v sodelovanju z Župnijsko karitas Selca in organizatorko Mirjam Tolar izvedle že **26. tradicionalno dobrodelno prireditev s tombolo**.

Idejo za organizacijo dobrodelne tombole je leta 1991 dal takratni kaplan Blaž Gregorc, ki je s skupino mladih postavil začetke tega projekta. Prireditev je v Selški dolini doživela dober odziv, tako da je bila od leta 1991 organizirana vsako leto (izjemoma je ni bilo leta 2007, zaradi katastrofalnih poplav).

Denar, zbran s prodajo tombolskih kartic in nakazil, vsako leto namenimo nekemu, ki je potreben pomoči. V preteklosti je bil namenjen za misijone v Albaniji, Ruandi, Srednjeafriško republiko, Madagaskar, pa za društvo Dlan, ki dela z gluho-slepimi, projekt Gradimo prijateljstvo, ki ga vodijo Marijine sestre, center Ecce Homo, ki ga vodi Robert Friškovec ...

Letos bomo dar namenili osebam v gmotnih potrebah v Selški dolini. S pomočjo Župnijske karitas Železniki in Župnijske karitas Selca bomo denar podarili tistim, ki ga res potrebujejo, da jim pomagamo v stiskah in tako izboljšamo kakovost njihovega življenja.

Prireditve sedaj že nekaj let poteka v Športni dvorani Železniki. Organizatorji se vedno potrudimo, da žrebanje številčk spremljajo zanimivi gostje in glasbeniki, ki umirijo napeto vzdušje ter razložijo, kam bo šel zbrani denar.

Letos je bila gostja **ga. Alenka Petek iz Škofijske karitas Ljubljana**, ki je predstavila delovanje Karitas, poslanstvo Karitas, akcije ter vrste in načine pomoči, s katerimi stojijo ob strani ljudem v stiski. Tombolo sta z glasbo popestrila brata **Nejc in Blaž Podobnik iz dueta Po drugi strani**, otroke pa je pozabaval in razmigal čarodej Jole Cole. Vse to je lepo povezovala **Minca Rihtaršič**.

Prireditve pa ne bi moglo biti brez vseh darovalcev in donatorjev, ki prispevajo dobitke, domače pridelke in storitve, da tombolo sploh lahko igramo. Letošnji glavni dobitki so bili timska pustolovska igra pobeg iz labirinta (**Labyrinth Ljubljana**), ročno izdelan stol (**Mizarski studio Pintar**), ključek kravice Liske (**Kmetija pr`Demšarji**), tandemski polet s padalom (**Gašper Prevc**) in še veliko drugih. Vseh dobitkov skupaj je bilo, tako kot vsako leto, okoli 800.

Prireditve se po navadi udeleži med 500 in 600 ljudi, pri pripravi dogodka pa sodeluje okoli 30 prostovoljcev, ki nagovarjajo donatorje, pomagajo pri razporejanju dobitkov, pripravi in pospravljanju dvorane ter na prireditvi preverjajo tombolske kartice, obračajo številke in delijo dobitke.

Hvala vsem donatorjem in prostovoljcem, brez katerih tombola ne bi uspela. Se vidimo prihodnje leto! •

na obisku

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

Jožef Kociper

Škofija Murska Sobota ima 36 župnij in 35 župnijskih Karitas. Obsega iste meje kot Pomurje. Imajo 925 prostovoljcev, ki so v lanskem letu opravili preko 60.000 prostovoljnih ur pomoči.

Običajno smo pod tem naslovom prišli na obisk na župnijsko Karitas, tokrat pa se ustavljamo pri Škofijski karitas Murska Sobota in njihovem že tradicionalnem vsakoletnem romanju, združenem s strokovno ekskurzijo sodelavcev murskosoboške Karitas.

Leta 2008 sem bil povabljen na »obisk« na Župnijsko karitas Črenšovci. Bil je zelo zanimiv večer. Kakšnih dvajset sodelavcev je prisluhnilo socialni delavki iz centra za socialno delo, ki je predstavljala novosti na socialnem področju. Po zaključku strokovnega dela so pridne sodelavke dale na mizo dobrote, ki so jih prinesle s sabo. Tudi harmonika je spodbudila udeležence k »sodelovanju« ... Kar nekaj let pa je moralo še preteči od takrat, da smo tudi na Škofijski karitas začeli z rednimi letnimi romanji, združenimi še s strokovno ekskurzijo, seveda poleg že uveljavljenega romanja Ponikvo.

Ob tej priložnosti želimo predstaviti zadnja štiri romanja, združena s strokovnimi ekskurzijami. Na vsakem romanju smo si želeli izmenjati tudi dobro prakso, torej naše izkušnje z izkušnjami naših gostiteljev.

Oktober 2014 smo obiskali Župnijsko karitas Rakovnik in nato še Župnijsko karitas Štepanja vas. Na obeh župnijskih Karitas so nas lepo sprejeli in so nam predstavili njihovo dobro delo v Karitas. V Štepanji vasi smo si s posebnim zanimanjem ogledali njihovo delo v ljudski kuhinji, kajti maja tega leta smo tudi pri nas odprli tovrstno pomoč s toplim obrokom. Njihove dolgoletne izkušnje, kakor tudi Marijinih sester, ki pomagajo ljudem s toplim obrokom in drugimi pomočmi, so nam je na našem povsem novem področju pomoči dale potrditev za naše nadaljnje delo v Lazarjevem domu.

Leta 2015 smo v Bertokih obiskali program Vrtnica in materinski dom na Škofljici. V našem Lazarjevem domu pomagamo tudi ljudem srednje generacije. Ti so že preživeli velike življenjske preizkušnje od otroških let naprej, ko so menjali več rejniških družin, se srečali z odvisnostjo od alkohola, drog, z brezdomstvom ... Prav tako smo v začetku leta 2016 pričeli izvajati program za pomoč materam v stiski v prvem pomurskem materinskem domu. Na obeh programih smo

izvedeli za veliko bogatih izkušenj, ki so nas opogumile za izvajanje naših programov.

Lani oktobra smo se odpravili v Novo Gorico v komuno, ki jo vodi Zavod Pelikan Karitas. Njihove dolgoletne izkušnje na področju zasvojenosti smo obogatili tudi pri našem delu v svetovalnici za zasvojene, ki jo prav tako vodi Zavod pelikan Karitas v Lazarjevem domu.

Tokrat pa smo se 21. oktobra 2017 odpravili na Hrvaško, kjer smo se najprej okrepili v starodavnem romarskem središču v Ludbregu in nato še v njihovi novi ljudski kuhinji v Varaždinu, ko so nam razkazali ravno takrat odprto ljudsko kuhinjo s kapaciteto 1.000 ljudi na dan. Ob tej priložnosti so nam predstavili še druge programe, ki jih izvajajo, npr. pomoč ostarelim duhovnikom, invalidnim otrokom, predvsem za uspešno delo z župnijskimi Karitas.

V Škofijski karitas Murska Sobota smo si ob ustanovitvi zastavili naslednjo vizijo: **»Biti s človekom, ko nas potrebuje, in skrbeti za človeka vredno življenje.«** Da bi sledili viziji, smo si postavili nekaj ciljev:

1. Imeti bistro socialno oko:

- spremljati in podpirati sočloveka v stiski
- Karitas naj bo učeča se ustanova – akademija socialne ljubezni
- delo organizirati tako, da imamo vsaj toliko socialno čutečih karitativnih sodelavcev, pripravljenih žrtvovati svoj prosti čas za »karitas«, da nihče ni pozabljen, prezrt

2. Imeti možnost biti sogovornik pri načrtovanju socialne politike:

- upoštevati blagor posameznika
- zaveza k vsestranskemu človeškemu razvoju
- življenje v vseh njegovih razsežnostih narediti bolj humano, temelječe na dostojanstvu osebnosti in prijazno do vsega stvarstva
- skrbeti za izobraževanje sodelavcev Karitas in drugih socialno čutečih ljudi
- aktivno sodelovati pri dvigu socialne zavesti v vrtcih, šolah, društvih
- sodelovati z vrhunskimi socialnimi strokovnjaki ter lokalnimi in državnimi oblastmi
- skrbeti za rast socialnega standarda

3. Imeti socialno informacijsko križišče

- za človeka v stiski na razpotju
- proučevati njegove potrebe in ga usmerjati k rešitvam naproti
- obnavljati njegove socialne poti s sorodniki, sosedi in drugimi
- predstavljati mu možnosti državne in druge pomoči
- ob topli besedi mu nuditi oporo v socialni rasti
- Karitas ima poslanstvo biti strpen, tolerant in sprejemati drugačne

DOBRI PASTIR SE DOTAKNE RANJENEGA MESA

papež Frančišek

»Za Božje ljudstvo je milost, da ima dobre pastirje, kakor je Jezus, ki jih ni sram dotakniti se ranjenega mesa.«

Pet glagolov bližine

V soboto Jezus v shodnici sreča ženo, ki je bila sključena in se ni mogla vzravhati (Lk 13,10-17). Evangelist Luka uporabi pet glagolov, ko opisuje, kaj je storil Jezus: *videl jo je, poklical jo je, rekel ji je, položil je nanjo roke in ozdravil jo je. To je »pet glagolov bližine«.* Dobri pastir je namreč vedno blizu. V priliki je blizu izgubljeni ovci. Pusti druge in jo gre iskat. Dobri pastir ne more ostati daleč od svojega ljudstva. Duhovniki, učitelji postave, farizeji, saduceji, pomembneži pa so živeli ločeno od ljudi in jih stalno grajali. Niso bili dobri

- sodelovati – povezovati se z drugimi izvajalci socialne politike

4. Imeti možnost nujenja prve socialne pomoči, diagnostike in terapije

- prisluhniti sočloveku v stiski je prav gotovo najboljši balzam za njegove socialne rane
- s čutečim poslušanjem najbolje motiviramo sočloveka v stiski za kreativno načrtovanje samopomoči – osebne rasti – izhoda iz socialne stiske
- s socialno diplomacijo priti zanj do visoko motivacijskih uresničljivih načrtov – rešitev
- analiza, sinteza in rast na višji stopnji
- odpravljati vzroke, zdraviti rane, odpuščati in spraviti se

Postavljene cilje uresničujemo z naslednjimi programi:

- Domačija
- ljudska kuhinja
- materinski dom
- programi za starejše
- programi odvajanja od odvisnosti
- program za izvajanje družbeno koristnega dela
- zdravnik za ljudi brez obveznega zdravstvenega zavarovanja
- terapevtsko-logopedska pomoč
- programi za osebno higieno
- pomoč brezdomcem
- pravna pomoč ... •

pastirji. Bili so zaprti v svojo skupino in se niso zanimali za ljudstvo. Morda jih je zanimalo, kadar se jim je iztekala verska služba in so hodili gledat, koliko denarja je bilo darovanega. A ljudem niso bili blizu.

»Zato je Jezus bil vedno z ljudmi, ki jih je zavrgla tista klerikalna skupina. To so bili revni, bolni, grešniki, gobavci ... to so bili vsi, kajti Jezus je pred boleznijo postal ganjen, bil je dobri pastir. Dobri pastir se približa in je zmožen sočutja. In jaz bom še rekel: tretja poteza dobrega pastirja je, da se ne sramuje mesa, dotakne se ranjenega mesa, kakor je storil Jezus s to ženo: dotaknil se je je, položil je roke, dotaknil se je gobavcev, dotaknil se je grešnikov.«

Biti blizu

Dobri pastir ne pravi: »Pa saj si dobro ... Blizu sem ti v Duhu.« To je namreč razdalja. Dobri pastir stori tisto, kar je storil Bog Oče, ko se je iz sočutja in iz usmiljenja približal po mesu svojega Sina. Oče, veliki pastir, nas je naučil, kako se postane dobri pastir. Ponižal se je, se izpraznil samega sebe, se izničil, postal je služabnik. »Tisti drugi, ki sledijo poti klerikalizma, komu se približujejo? Vedno se približajo ali trenutni oblasti ali denarju. To so hudobni pastirji. Mislijo samo, kako se dokopati do oblasti, kako biti prijatelj oblasti. O vsem se pogajajo ali pa mislijo le na žepe. To so hinavci, zmožni vsega. Tem ljudem ni pomembno ljudstvo. In ko jim Jezus pove tisto besedo, ki jo je zanje velikokrat uporabljal, 'hinavci', so užaljeni: 'Ampak mi samo sledimo postavi!'«

Kriteriji zaključnega protokola so kriteriji bližine

Ko Božje ljudstvo vidi, da so hudobni pastirji 'pretepeni', je zadovoljno, kar pa je po papeževih besedah greh. A veliko so pretrpeli, in zato pri tem nekoliko 'uživajo'. Toda Jezus je dobri pastir, ki vidi, kliče, govori, se dotika in ozdravlja. Je Oče, ki po svojem Sinu iz sočutja postane meso. »Za Božje ljudstvo je milost, da ima dobre pastirje, pastirje, kakor je Jezus, pastirje, ki jih ni sram dotakniti se ranjenega mesa, ki vedo, da bodo – in ne samo oni, ampak mi, vsi bomo sojeni.« Spomnite se Jezusovih besed: »Bil sem lačen, bil sem v ječi, bil sem bolan ... Kriteriji 'zaključnega protokola' so kriteriji bližine, kriteriji popolne bližine ... dotakniti se, z Božjim ljudstvom deliti situacijo. Ne pozabimo tega: dobri pastir je vedno blizu ljudem, vedno. Kakor je naš Bog Oče postal blizu nam po Jezusu Kristusu, ki je postal meso.« •

Predlog za pogovor v skupini:

Delavnica 1:

- Voditelj poskrbi za 5 plakatov, na katere že pred začetkom napiše 5 glagolov bližine (**videl jo je, poklical jo je, rekel ji je, položil je nanjo roke, ozdravil jo je**) in jih obesi po prostoru.
- Za uvodno molitev vzamemo evangeljski odlomek Lk 13,10-17. Po prebranem odlomku naj bo nekaj trenutkov tišine.
- Nato voditelj povabi prostovoljce, da se prosto sprehajajo v prostoru in ob tem razmislijo o svojem delu z ljudmi v stiski, s katerimi se srečujejo, ter na plakate napišejo dejanja, ko so uresničili kakšnega od teh glagolov, ali zapišejo misli, kaj bi lahko storili. Za to dejavnost si vzamemo nekaj časa.
- Nato se razdelimo v pet skupin. Vsaka skupina ima enega od teh 5 glagolov. V katero skupino se bo kdo vključil, je odvisno od tega, kateri glagol je komu najbližji, ali pa, kateri korak naprej bi rad naredil. Če je skupina manjša, se lahko bolj intenzivno pogovarjajo samo o nekaterih glagolih ali pa vsi o vseh.
 - V skupini »Videl jo je« vsak član skupine na prazen list papirja napiše in/ali nariše enega izmed ljudi v stiski, ki mu pomagata, kako ga on vidi. Risbo ali opis delite med seboj.
 - V skupini »Poklical jo je« delo poteka v parih. Vsak si predstavlja eno osebo, ki ji pomagata. To osebo nato opišete sodelavcu, s katerim ste v paru, in ga nagovarjate, pokličete ... Kolega v paru se poskuša vživeti v to osebo in mu odgovarja.
 - V skupini »Rekel ji je« smo prav tako v parih, vendar tu prenašamo sporočilo za osebo v stiski, ki ga želimo prenesti. Sodelavec v paru nato ocenjuje, kako nagovarjajoče je bilo naše sporočilo.
 - V skupini »Položil je nanjo roke« v paru vadimo, kako bi se z ljubeznijo in spoštovanjem dotaknili enega izmed ljudi, ki jim pomagamo.
 - V skupini »Ozdravil jo je« se individualno vživimo v enega izmed ljudi, ki jim pomagamo, premišljujemo, kakšno pot ozdravitve bi potreboval, in zanj zmolimo desetko rožnega venca.

pripravila: Nataša Hanuna

UBOGI SO PRISOTNI V VSEH DRUŽBAH IN KULTURAH

Jože Kern

19. novembra, na 33. nedeljo med letom, letos prvič obhajamo **svetovni dan ubogih**, kakor je določil papež Frančišek. Papež z evangeljskim izrazom »ubogi« hoče zajeti vse ljudi, ki so v kakršnih koli stiskah in so se znašli na obrobjih življenja. Z izrazom meri na Jezusovo preroško napoved za vse čase: *»Uboge imate namreč vedno med seboj, in kadar hočete, jim lahko dobro storite«* (Mr 14,7).

Zanimivo je, da dan ubogih papež mirno postavi za vse krajevne Cerkve po vsem svetu. Ubogi so prisotni v vseh družbah in kulturah. So stalnica našega življenja. Tudi sodobna demokratična visokotehnološka družba jih pozna. Kljub tako imenovani socialni državi. Ta sodobna družba celo poraja nove oblike revščine, odrinjenosti, obrobnosti in osamljenosti. Za mnoge je namreč sodobni način življenja preveč kompleksen, zahteve po usposobljenosti za udeležbo v delovnih procesih pa previsoke. Ne zmorejo jih, sploh ne v tako tekmovalno naravnani družbi, kje šteje predvsem uspešnost, sposobnost, prodornost, vsečnost. Pa ne samo v službah in poklicih, tudi v medsebojnih odnosih. Rečemo celo: imava uspešen zakon, smo zdrava družina.

Kaj pa vsi tisti, ki se jim je zalomilo – v študiju in službi, v družini in družbi? Kaj pa tedaj, ko odpove zdravje, telesno, še bolj pa duševno?

S tehnologijo smo skoraj odpravili fizični delovni napor, omogočili vsem mobilnost in se med seboj komunikacijsko povezali. Hkrati pa smo napravili življenje tako zahtevno, da so mnogi izpadli iz igre in izmenjave v družbi. Obvladali smo tudi nataliteto in z zdravstveno oskrbo omogočili živeti v pozno starost – pa so mnogi zapadli v osamljenost in zapuščenost.

Kakorkoli obrnemo, ubogi so vedno tu, med nami, kot je napovedal Jezus. Pa to sploh ni tako hudo, še manj tragično. Je priložnost, saj Jezus pravi tudi: »in kadar hočete, jim lahko dobro storite«. Prisotnost ubogih nam odpira pot k dobroti in uresničenju v ljubezni. Kar naenkrat se nam žalostne strani življenja lahko pokažejo kot priložnost za to, da lahko v naše življenje vstopi bogastvo sočutja in bližine, obdarovanja in obvarovanja, tolažbe in veselja medsebojnega sprejemanja.

Zaključujem s sklepno mislijo poslanice papeža Frančiška ob svetovnem dnevu ubogih: »Ubogi niso težava: ubogi so vir, iz katerega je treba črpati, da bi lahko sprejemali in živeli bistvo evangelija.« •

SEMINARJI KARITAS

Zbrala: Helena Zevnik Rozman

V mesecu oktobru so potekali seminarji Karitas. 462 sodelavcev Karitas je prisluhnilo preko 20 različnim predavateljem in pričevalcem, letos kar na štirih lokacijah: v Veržeju, Celju, na Mirenskem Gradu in v Stični. V nadaljevanju si lahko preberete nekaj misli, ki so nam jih podali predavatelji in pričevalci. •

»Popolnih družin ni. So le družine, ki se trudijo. Brez bližine ni razvoja. Brez bližine smo v nevarnosti, nezaščiteni ...

Naša tkiva se razvijajo le v odnosu ...

V sebi nosimo svoj dom. To je v našem telesu, to so naše korenine ...

Izguba stika je za mamo in otroka globoka bolečina. Ločitev je za družino trpljenje za celo življenje. Vendar se je s tem treba spoprijeti.«

dr. Janez Sečnik

»Kar se v odnosu poškoduje, se le v odnosu pozdravi. Družine potrebujejo podporo. Pomembna je preventiva, da ujamemo nekoga, ki začne drseti v težave. To najlažje naredimo s povezovanjem sodelavcev v mreži Karitas in Cerkvi.

Ljubezen je tista, ki prebujata duhovno življenje.«

Drago Sukič

»Duhovno spremljanje je poslušanje drugega v ljubezni, empatiji, sočutju ...«

Karmen Kristan

»Bistvo je videti pravo ljubezen.

Vsakemu paru se lahko zalomi, doživi poraz ...

Pomemben je moj pristop, da sem opazil, da sem imel čas zanje, da sem s tem odprl neko pot, da nista začutila, da sta obsojena, izločena.

Ko se je nekemu paru zalomilo v odnosu, sem ju samo poslušal in na koncu sta mi rekla: 'Hvala, ker naju nisi obsodil!«

p. Benedikt Lavrih

»Svet lahko spremenimo tako, da se dotaknemo ran ubogih.

Če hočemo pomagati ljudem, moramo najprej sprejeti sebe z vsemi svojimi težavami ter v odnos z ljudmi v stiski povabiti Jezusa.

Tudi vas ima Jezus rad, tudi v vas je nekaj lepega, božjega.

Ne bodimo sodniki! Ko vržemo kamen, izrujemo svoje srce.«

Peter Pučnik

»V Siriji, in še marsikje drugje, rušijo preteklost, da bi spreminjali prihodnost.

Danes je človek izkoreninjen, brez smisla; v tem je njegova največja bolečina.

Dediščina omogoča sodobnikom prepoznati njihovo individualno in družbeno vlogo.

Dediščina je enako pomembna kot hrana in voda za obstoj človeštva.

Mojim vnukinjam na Tajskem pripovedujem slovenske pravljice. Če sebe ne spoštuješ, tudi drugih ne boš.

Spominjanje je temelj pravičnosti. (Paul Ricoer)

Slovenski simboli so nagelj in roženkravt, ovit v trobojnico.«

ddr. Verena Perko

»Če vse stavim na družino, otroke, se mi lahko svet sesuje, ko otroci odrastejo. Kako se svet lahko sesuje, če odide še sozakonec. Če staviš vse na službo, posel, se ti svet sesuje, ko pride bolezen, ko posle ne gre ... Če pa življenje staviš na Boga, si miren.

Skupina Srce ob srcu (skupina razvezanih v Cerkvi) me je približala Bogu. V skupini smo dobili potrditev, da nas ima Jezus še bolj rad, ko smo najbolj ranjeni.«

Rok Kranjc

»Prej ko dovoliš Bogu, da te ozdravi, da se posloviš od vseh zamer, sovraštva, prej stopiš na pot rešitve. Če tega ni, je tako, kot bi se tolkel s kamnom po glavi in podiral življenje. Dokler se tega ne zavedam, nič ne pomaga. Šele ko te drugi poslušajo, prideš v proces. S poslušanjem dobiš izkušnjo drugih in se spreminjaš, da ti moč ... To je proces ...«

p. Viljem Lovše

koper

ŽIVI POKOPANI

Jožica Ličen

Tak naslov je zapisal Jurij Paljk v Novem glasu ob poplavi beguncev v sosednji Gorici. Sama sem doživela šok in ni me sram priznati, da me je bilo strah. Nekaj metrov od meje je tunel, ki je namenjen pešcem in kolesarjem in lepo povezuje. Sedaj pa je ta tunel poln beguncev, migrantov, temnopoltih moških, kateri oči spremljajo mimoidoče od jutra do večera. Menda čakajo na dokumente, vendar istočasno pričujejo, da je na tem svetu nekaj zelo narobe.

V svojem članku Jurij, ki pozna medkulturni prostor, govori o revežih, ki jim je tunel, pločnik, skladišče dom. Sosednja Gorica jih je polna in »postavljajo nas pred hudo preizkušnjo, saj se šele v odnosu do njih vidi, ali smo še ljudje ali smo že tako otopeli v svoji sebičnosti, da nas nič več ne gane«.

Najdejo se posamezniki, ki se jim ti ljudje smilijo in jim prinašajo čaj in druge priboljške, so pa tudi taki, ki o tem govorijo s cinizmom. Karitas ima zasedene vse možne prostore, prostovoljci pomagajo po svoji moči. Dobrodelnost je segla tudi čez mejo, skupine in posamezniki prinašajo odeje, oblačila. Pa kljub temu v goriškem predoru smrdi, saj so tu tudi garjavi ljudje, bolniki, drugačni, na rob potisnjeni, pa vendar ljudje, ki nam kažejo obraz trpečega Gospoda.

V tem mesecu je bil z nami misijonar Danilo iz Ugande. Govorili smo tudi o 'sramoti' v tunelu in na mojo pripombo, da so to sami mlajši moški in fantje, je odgovoril: »Seveda so tako daleč lahko prišli le oni, v taboriščih po Afriki in na Bližnjem vzhodu pa so milijoni starcev, žensk, otrok, ker nimajo možnosti za potovanje.« Sodelavci Karitas na naši strani meje tudi ponujamo pomoč. Vem, da vsem ne bomo uspeli pomagati, a vsak med njimi je človek. Tu ne gre pričakovati državnih sredstev, pač pa je edini kapital kultura srca in resnična vera. Lepe besede, ki v goriškem predoru kričijo o nasprotnem. Verjamem, da se bo ta krik slišal tudi pri nas. Bomo pripravljeni? •

ljubljana

IZVIRI MOJE MOČI IN DUHOVNOSTI

Alenka Petek

Od 10. do 12. novembra smo imeli zadnje srečanje našega dveletnega šolanja za svetovanje. Tokratna tema je bila: Izviri moje moči in duhovnosti.

V petek zvečer smo se posvetili refleksiji celotnega procesa šolanja. Ukvarjali smo se tudi z našimi občutki z zadnjega srečanja. Kaj je tisto, kar bomo lahko uporabili pri svojem delu in življenju? Še vedno so bile v naših mislih zelo prisotne pogodbe, ki smo jim sestavili na zadnjem srečanju in se zavezali k njihovem izpolnjevanju. Ugotovili smo, da je zelo pomembno, kakšne cilje smo si izbrali. Je to cilj, ki ga lahko izvršujemo, ali pa nam povzroča novo bolečino? Vsi smo bili veseli, da se je v okviru izobraževanja v skupini oblikoval prostor zaupanja, kjer smo se lahko odprli in spregovorili o svojih stiskah in bolečinah. Številni udeleženci so imeli v sebi veliko bolečine. Skupina je omogočila, da smo si dovolili pokazati ranljivost in izjokati bolečino. Ugotovili smo, da ni potrebe, da bi bili vseskozi močni. Nič ni narobe, če si dovolimo pokazati svojo šibkost. To nam zelo pomaga pri delu s strankami, saj izhajamo iz svojih izkušenj.

Naslednji dan smo se dotaknili nekaterih osnovnih načel geštaltističnega pristopa:

Ustvariti varen prostor

Zelo pomembno je, da se udeleženci počutijo varno, da lahko govorijo o svoji bolečini. Če se v skupini ne ustvarijo varni odnosi, se začnejo pojavljati obrambni mehanizmi, udeleženci zablokirajo in niso iskreni.

Načelo tukaj in zdaj

Vsi vplivi iz preteklosti in prihodnosti (želje, pričakovanja, vizije za prihodnost) nastopajo tako, da jih doživljamo sedaj, danes. Govorimo v sedanjem jeziku, v prvi osebi ednine, ker nas sedanjí čas najbolj veže in obvezuje. Če postavimo trditev v sedanjí čas, jo začnemo izvrševati. Sprememba se zato ne zgodi v preteklosti ali prihodnosti, temveč tukaj in zdaj.

Osredotočenost na osebo

Pred seboj skušamo videti konkretnega človeka. Človeku, ki je v stiski, se popolnoma posvetimo. Tudi če imamo določene informacije o njem, se pogovarjamo, kot da o njem ničesar ne vemo. Uporabimo samo to, kar sam pove o sebi.

Empatično poslušanje

Zelo pomembno je, da imamo stik, s svojimi potrebami, čustvi, mislimi, zmožnostmi. Problemov, o

katerih govorimo v skupini, ne nosimo domov, ampak izstopimo iz njih. Poskrbimo zase, da ne pregorimo.

Aktivira in omogoča doživljanje

Nudi doživljajski prostor, v katerem lahko doživimo nova izkustva, ki nam omogočajo drugačno razmišljanje, doživljanje in delovanje.

Supervizija

Supervizija je vnaprej dogovorjena in poteka redno. Vključuje obravnavo delovnih primerov, refleksijo lastnega ravnanja in povratno informacijo supervizorja.

Z veliko hvaležnostjo v srcu zaključujem izobraževanje. V teh dveh letih smo spletili močne vezi. Izobraževanje nam je omogočilo veliko dela na sebi, vpogled v svojo zgodovino in sedanost. Ves ta pogled in pridobljeno znanje nam bo pomagalo tudi pri delu z ljudmi v stiski, ki se obračajo na Karitas.

Mira

Naša srečanja so potekala, kot da bi šli na potovanje. S seboj smo nosili prtljago v prepričanju, da ni v njej ničesar, kar nam ne bi koristilo. V času našega potovanja je včasih sijalo sonce, včasih je bilo oblačno, včasih pa so se pojavile tudi nevihte. Počasi smo jemali stvari iz naše prtljage. Veliko smo je po uporabi odvrgli. Naš nahrbtnik je bil od postaje do postaje skromnejši. Zanimivo je tudi, da smo za marsikatero težavo na našem potovanju ugotovili, da smo dovolj utrjeni, da jo z lastnimi močmi premagamo. Sedaj smo potovanje zaključili. V naši prtljagi so ostale samo še običajne stvari. Nabrali smo si polno doživetij, z udeleženci smo postali eno. Hvala voditeljema in organizatorju.

Tomaž

Naslednji dan smo se posvetili iskanju virov svojega življenja. Govorili smo o skrinji zaveze iz Stare zaveze. Na vsaki strani skrinje sta bila dva angela keruba, katerih naloga je bila, da sta v skrinjo spustila samo dogodke, ki so prečiščeni in tako predelani, da nas krepijo in hranijo. Pogovarjali smo se tudi o osebni skrinji zaveze, v katero zbiramo dogodke, ki nas povezujejo, spodbujajo od rojstva naprej. Skrinjo nosimo s seboj. Kadar jo postavimo v središče in črpamo iz nje, smo močni. Če pa je ne postavimo v središče, smo šibki. Vanjo zbiramo dogodke, ki nas delajo močne in za katere smo hvaležni, da so se nam v življenju pripetili. V njej so dogodki, ki nas krepijo in iz katerih črpamo, ko imamo težave. Če imamo dovolj pozitivnih izkušenj, krizo prenesemo in preživimo. Naša naloga je, da skrbimo za dogodke, ki jih dajemo v skrinjo. Vanjo spada vse, kar nas povezuje (dogodki, slike, CD-ji, poročila, pripovedi ...). Ko to skrinjo odpremo, nas material, ki je v njej, okrepi. Skrinjo zaveze lahko razumemo tudi kot arhiv ali zgodovino določenega človeka ali družine. Skrinja zaveze se začne s spočetjem, ko mati začuti, da je dete poskočilo v telesu (Marijin magnificat).

Podali smo se na pot, kjer smo premišljevali o življenju naših staršev do magnificata. Nazaj grede pa smo hodili po svoji življenjski poti preko dogodkov. Ko smo začutili, da je določen dogodek pomemben za nas, smo ga položili v skrinjo zaveze. Potem smo pot z dogodki narisali na list.

Nato smo se v manjših skupinah pogovorili o tem, kaj nas je pri dogodkih iz našega življenja posebej nagovorilo. Iz katerih od teh dogodkov črpamo v kriznih trenutkih? Nato smo sestavili še svoj osebni magnificat.

Srečanje smo končali s sv. mašo, kjer smo prebrali misli iz magnificata. •

maribor

PRIREDITVE V POČASTITEV TEDNA KARITAS

Polona Šporin

Mesec november marljivi prostovoljci ŽK po vsej naši nadškofiji preživijo v znamenju priprav in izvedbe najrazličnejših prireditvev ter drugih aktivnosti, ki jih pripravljajo v počastitev Tedna karitas in s katerimi opozorijo na porast stisk v lokalnih okoljih, kjer delujejo, krepijo solidarnost v domačem župnijskem občestvu in lokalnem okolju ter si tudi zagotavljajo prepoznavnost v tem okolju.

Prostovoljci v ŽK Dravograd, ŽK Mežica in ŽK Slovenske Konjice so dobrodelne koncerte pripravili že v oktobru. Dobrodelne prireditve – bodisi koncerte, dobrodelne srečelove ali gledališke predstave –, ob katerih je prostovoljni prispevek namenjen ljudem v stiski, so v novembru pripravili prostovoljci ŽK v Rušah, Gornji sv. Kungoti, Kamnici, Šentilju v Slovenskih goricah, Sv. Juriju v Slovenskih goricah, Ptuju, Hočah. V Šentilju v Mislinjski dolini koncert pripravljajo točno na nedeljo Karitas.

V ŽK Ormož so na perečo socialno problematiko opozorili z organizacijo predavanja z naslovom Izzivi današnjega časa skozi oči Karitas, ki ga je pripravil Branko Maček, predsednik Nadškofijske karitas Maribor.

V ŽK Rače so zbirali živila za kuhinjo Betlehem v Mariboru, srečali so se z misijonarji, v Tednu karitas so organizirali zbiranje živil v bližnji trgovini. Prostovoljci ŽK sodelujejo tudi pri izvedbi miklavževanja in božično-novoletne pravljičice za otroke na grajskem dvorišču.

Tudi v ŽK Šentjanž pri Dravogradu so prostovoljci v Tednu karitas izvedli več aktivnosti. Zbirali so hrano in jesenske pridelke, sodelovali pri veroučni urah z veroučenci 3., 4. in 6. razreda, pripravili delavnico

izdelovanja adventnih venčkov, na miklavževanje so povabili 100 otrok iz socialno šibkih družin in jim podarili skromna darila. Obiskali so tudi starostnike v bližnjem domu sv. Eme.

Prostovoljci v ŽK Slovenske Konjice so pripravili dan odprtih vrat, ki je trajal dva dni. Svoje delo so predstavili letošnjim birmancem iz Slovenskih Konjic in Oplotnice. Teden karitas so zaključili s tradicionalnim adventnim srečanjem starejših in invalidov, ko so pripravili sv. mašo, druženje, kulturni program in agape. V konjiških trgovinah so postavili vozičke za zbiranje prehrabnih in higienskih artiklov; tam jih bodo pustili do 23. decembra, ko bo akcija zaključena.

Zagotovo pa to ni vse, kar se je dogajalo po ŽK v naši nadškofiji. •

DUHOVNA OBNOVA NA PTUJSKI GORI

Darko Bračun in Polona Šporin

Sodelavci prostovoljci v ŽK v mariborski nadškofiji se že več let zapored ob izteku cerkvenega leta, na pragu praznovanj v počastitev Tedna Karitas in adventa, srečamo na duhovni obnovi pri Mariji zavetnici na Ptujski gori.

Letošnja duhovna obnova je bila 11. novembra s pričetkom ob 9.30, ko nas je v duhovnem razmišljanju nagovoril upokojeni mariborski nadškof dr. Franc Kramberger, ki nas je povabil, da tokratno duhovno poglobitev namenimo za vse pokojne sodelavce Karitas. V luči smrti dobi življenje pravo vrednost, če je združeno z Odrešenikom. Kristus je naše vstajenje in življenje. Njegova smrt je smrt naše smrti; je uresničitev našega upanja. Večno življenje je prihod domov – v nebesih sem doma. Rajni sodelavci Karitas so naši prijatelji: nekateri poznajo prijatelje samo takrat, ko jih potrebujejo; nekateri spremljajo prijatelje do groba; kot sodelavci Karitas pa ne pozabimo na svoje pokojne sodelavce in zanje darujemo molitve, sv. mašo, na romanju popolni odpustek, le tako bo naše

poslanstvo obrodilo resnično pomoč do tistih, ki so med nami v potrebi ali stiski.

Po krajšem odmoru, ki smo ga namenili okrepčilu, pogovoru in druženju, smo nadaljevali z molitvijo rožnega venca in duhovno obnovo zaključili s sveto mašo. •

murska sobota

SPREJETI Z ODPRTIMI ROKAMI IN SRCI

Sabina Celec in Maja Rajnar

Sodelavci, ki smo tako ali drugače poklicani k delu Karitas v Škofijski karitas Murska Sobota, smo na lepo sončno soboto, 21. oktobra 2017, poromali na sosednjo Hrvaško.

Z duhovno vsebino, molitvijo in pesmijo sta naše romanje obogatila g. župnik iz župnije Pečarovci in predsednik Škofijske karitas Murska Sobota Jože Hozjan ter generalni tajnik Škofijske karitas Murska Sobota Jožef Kociper. Za dobro vzdušje pa smo poskrbeli vsi romarji.

Na naši prvi romarski točki v Ludbregu smo imeli priložnost za sveto spoved. Nato smo imeli sveto mašo, ki jo je vodil g. župnik Jože Hozjan v somaševanju z domačim župnikom, ki nas je tudi sam nagovoril in nam predstavil romansko središče ter cerkev. Ob tem je pomembno poudariti, da smo imeli obhajilo v podobi Kristusove krvi in kruha, kar je bilo za vsakega izmed udeležencev prav posebna priložnost in tudi Božji dar.

Pot nas je nato vodila do Varaždina. Najprej smo si ogledali prostore varaždinske škofije, kjer se izvajajo različne dejavnosti in ki so namenjeni raznolikim potrebam v okviru njihovega delovanja. Po kosilu smo se sprehodili po Varaždinu in začutili mestni utrip ter ob vodenju izvedeli, da je Varaždin mesto z bogato kulturno in zgodovinsko preteklostjo. Ogledali smo si stolnico, ki je posvečena Vnebovzetju blažene Devi-

ce Marije in je središče jezuitskega kompleksa, ki ga sestavljajo gimnazija, konvikt in sama cerkev.

Potem smo odšli proti na novo zgrajenemu centru Karitas z ljudsko kuhinjo, ki lahko dnevno ponudi brezplačen topli obrok do tisoč ljudem. Do brezplačnega toplega obroka so upravičeni ljudje iz mesta Varaždin, ki imajo napotnico s strani CSD ali s strani sodelavcev Karitas. Kuhinja za pripravo dnevnih toplih obrokov je opremljena s popolnoma novo in kvalitetno opremo. V centru bosta delovali tudi razdelilnica oblačil in izposoja invalidskih pripomočkov. Uradna otvoritev centra je bila v dva dni po našem obisku. V programu ljudske kuhinje so redno zaposleni samo trije, vse ostale potrebe po delu v ljudski kuhinji pa zapolnijo prostovoljci, ki jih je tudi do 300. Dejstvo, da imajo toliko prostovoljcev, nas je še posebej nagovorilo. V okviru Karitas Varaždin delujejo poleg tega centra še dom starejših in dom za invalidne otroke.

Našo pot smo zaključevali ob ogledu in predstavitvi še dveh romarskih središč. Najprej smo se ustavili pri Svetem Juriju na Bregu, kjer je cerkev posvečena Materi Božji Lavretanski. Ljudje se v stiskah, težavah, boleznih in tudi v zahvali v svojih molitvah velikokrat zatekajo k *Mariji in tako najdejo moč in zdravilo. Ena izmed takih molitev nas je nagovorila tudi na podobici, ki smo jo prejeli v cerkvi Svetega Jurija na Bregu. V cerkvi Matere Božje smo zmolili tudi Marijine litanije.*

Kot zadnje smo si v Šenkovcu ogledali še cerkev sv. Helene. Cerkev je grajena v modernem stilu, vendar z bogatimi freskami. Tudi župnija je dokaj mlada, saj je bila ustanovljena leta 1999, cerkev pa so zgradili leta 2002.

Ob zaključevanju najinega razmišljanja in pisanja tega prispevka morava omeniti, da smo bili udeleženci navdušeni nad prisrčnostjo in gostoljubnostjo naših gostiteljev. Povsod smo bili sprejeti z odprtimi rokami in srci. Ob tako bogati izkušnji gostoljubnosti smo vse gostitelje povabili na obisk tudi v naše kraje, kjer bi jim želeli pokazati veliko bogatih vsebin iz naše škofije. •

ново mesto

VIDETI VEČ DOBREGA

Gregor Vidic

22

Na izobraževalnem večeru Škofijske karitas Novo mesto smo s skupaj s sodelavci župnijskih Karitas ter nekaterimi uporabniki pozornost posvetili skrbi za dobre medosebne odnose. Predavatelj mag. Marko Iršič je zelo spretno iz poslušalcev izvabljal osebna pričevanja, dileme in ugotovitve, kako dobri osebni odnosi niso odvisni od sreče, ampak od tega, kako delujemo in živimo. Naši odzivi na življenjske preizkušnje in naša ravnanja v vsakdanjih situacijah odpirajo ali pa zapirajo možnosti in priložnosti za izboljšanje odnosov. Ugotovili smo, zakaj je pravilna drža sprejeti prijaznost in se zahvaliti za pohvalo ter upoštevati »načelo srčne zaklopke« – da *prepuščamo samo pozitivno, negativnega pa ne*. »Če začne vsaj ena stran to načelo upoštevati, bo to vplivalo tudi na drugega. Bodimo selektivno pozorni na pozitivno,« je svoje spodbudno predavanje zaključil predavatelj Iršič. •

IZBOLJŠANO ZDRAVJE IN POGOJI ZA ŽIVLJENJE REVNIH ŽENSK IN OTROK V RUANDI

Jana Lampe

Slovenska karitas je v septembru 2017 zaključila z izvedbo projekta »Izboljšanje zdravja in pogojev za življenje otrok in žensk v SV Ruandi«, ki ga je v letih 2015 do 2017 sofinanciralo Ministrstvo za zunanje zadeve v vrednosti 80.000 EUR. Slovenska karitas pa je prispevala 7.069 EUR iz sredstev, zbranih v akciji Za srce Afrike.

Starši ob prvem poporodnem svetovanju v Zdravstvenem centru v Mukungu.

Projekt je nastal na podlagi potreb lokalnega prebivalstva. Stopnja rodnosti je v teh podeželskih krajih visoka in starši zaradi hude revščine težko nahranijo in šolajo vse otroke. Zaradi pomanjkanja zdravstvenih kapacitet in neozaveščenosti še vedno 50 % žensk rojeva doma, in tako številni zaradi zapletov pri porodu izgubijo življenje (325 od 100.000 žensk, ki so rodile, ter 28 od 1.000 novorojenčkov izgubi življenje). Problem je tudi visoka stopnja podhranjenosti (36,7 %) ter druge bolezni otrok do 5. leta starosti, povezanih predvsem s pomanjkljivo higieno. Na te potrebe ljudi smo želeli odgovoriti s pomočjo projekta, ki je potekal v sodelovanju s slovensko misijonarko s. Vesno Hiti.

Aktivnosti projekta so potekale **v okviru dveh zdravstvenih centrov**, in sicer v krajih Mukungu in Musango, ki skupaj pokrivata območje s **37.000 prebivalci**. Lokalno zdravstveno osebje je nudilo **izobraževanje o metodah naravnega načrtovanja družine ter nadalje nudilo svetovanje in spremljanje 2.211 parov**, ki so se za te metode odločili. Kar 3.049 nosečih žensk je bilo deležnih redne zdravstvene vzgoje **o reproduktivnem zdravju**. Rezultati se kažejo v 40% povečanju števila varnih porodov pod nadzorom osebja v **porodnišnici** v Musango in Mukungu, kjer je v

času projekta rodilo 2.321 žensk. Porodnišnični del centra v Mukungu je bil v sklopu projekta tudi **razširjen in obnovljen**. Babica Adelina, ki tam dela, je dejala: »Pogoji za delo so sedaj zares dobri in veliko bolj je čisto kot po vseh drugih zdravstvenih centrih. Noseče matere rade hodijo v to porodnišnico tudi od drugod, ker so tukaj lepo sprejete in deležne bolj kvalitetnih uslug.« Ženske, ki so večkrat prišle **na predporodno svetovanje in pregled**, so ob rojstvu otroka dobile posebno darilo, ki je vključevalo žensko oblačilo in milo, vse ženske, ki so rodile v porodnišnici, pa še pleničko in srajčko za novorojenčka. Oblačila je šivalo 33 deklet, ki so bile deležne enoletnega usposabljanja za šivilje, 16 med njimi jih je prejelo šivalne stroje. 1.842 mater in tudi 1.348 očetov je bilo skupaj s spremljanjem novorojenčkov deležnih **poporodne vzgoje o negi otroka**. 4.390 mater z otroki do 16 mesecev je

bilo hkrati, ko so jih pripeljale na cepljenje, deležnih **vzgoje o pomenu posameznih cepljenj** otrok. Preko **10.000 mater z otroki do 5. leta starosti** je bilo ob rednem zdravstvenem spremljanju otrok v centru in po vaseh deležnih

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

vzgoje o pravilni prehranski oskrbi otrok. Posebno pozornost so namenili **350 materam s podhranjenimi otroki**, ki so jim s hrano dvakrat tedensko pomagali v zdravstvenem centru v Mukungu. Matere so prejele tudi semena in motike. Velika pozornost je bila namenjena tudi **ozaveščanju o higienskih navadah**. Zaradi pomanjkanja higienskih navad v teh krajih zbolijo veliko ljudi, tako otrok kot odraslih. Ob tem se je 527 ljudi naučilo domače izdelave mila. Zdravstveni delavec Laurent, ki v centru izvaja ta ozaveščanja, je dejal: »Vidi se že napredek pri ljudeh, kar se tiče higiene, da so lepše oblečeni, da nosijo čevlje in v higieni v njihovih hišah. Vode je v tem kraju dovolj, problem je nezaveščenost in da so ljudje zelo revni in pogosto nimajo denarja, da bi si kupili milo.«

Misijonarka s. Vesna Hiti, ki bo skrbela, da se bodo vse aktivnosti zdravstvene vzgoje v obeh centrih nadaljevale tudi v prihodnje, je ob zaključku projekta dejala: »Poznajo se otipljive vedenjske spremembe ljudi z ozirom na higieno, pravilno prehrano otrok, na pravočasna predporodna in poporodna svetovanja, na rojevanje v porodnišnici, cepljenje otrok in druge vidike skrbi za zdravje. Posebej je viden napredek v skrbi za odgovorno očetovstvo. Ostaja globoka hvaležnost za vse, kar smo prejeli. V imenu vseh se **zahvaljujem Ministrstvu za zunanje zadeve, Slovenski karitas in vsemu velikodušnemu slovenskemu narodu za to veliko potezo solidarnosti.**« •

Matere pri učenju izdelave mila.

Sestra Vesna Hiti se veseli novorojenke v obnovljenih porodnišničnih prostorih v Mukungu.

Matere s podhranjenimi otroci, ki so deležne vzgoje o pravilni prehrani otrok.

»Na mnogih dobredelnih koncertih otroci pričarajo najbolj pristrčne trenutke.«
Dobredelni koncert ŽK Mežica

Ob martinovem je s. Slavka Cekuta pripravila prijetno presenečenje za sodelavce Škofijske karitas Novo mesto.

Utrinek iz otvoritve razstave Umetniki za Karitas v Idriji.

Sodelavci Škofijske karitas Ljubljana so v novembru razdelili ozimnico za 200 družin.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

